

KARLOVAC

grad susreta

Vidimo se u Karlovcu...

Gradonačelnik Damir Jelić otvara Filmski festival.

Paviljon Kataler na Promenadi.

KARLOVAC grad susreta

Karlovac je poznat kao grad na četiri rijeke, grad parkova, grad - zvijezda, grad piva... Smješten je na dodiru nizinske i gorske Hrvatske, u "mekom trbuhu" središnjeg dijela domovine između Slovenije na zapadu i Bosne i Hercegovine na istoku. Kao rijetko koji grad u svijetu prostire se na sutoku četiriju rijeka: Kupe, Korane, Dobre i Mrežnice.

Razlog za takav smještaj Karlovca bio je vojno-obrambeni. Grad - tvrđava osnovan je 1579. godine kad se granica Osmanlijskog Carstva, na štetu Habsburškoga, pomakla na zapad, na Kupu i Koranu. U to doba Hrvatska se s pravom nazivala "predzide kršćanstva", a Karlovac "bedem Hrvatske". Karlovačka građanska garda, obnovljena nakon Domovinskog rata kao svećana postrojba, promiče uspomenu na slavnu vojnu povijest grada.

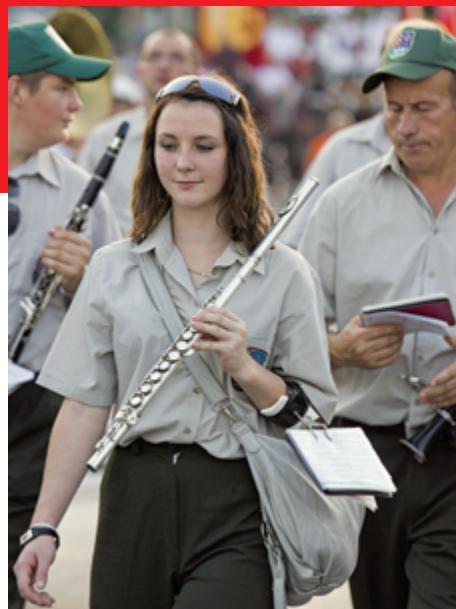
Rijeka Kupa i ceste Karolina, Jozefina i Lujzijana bile su, do druge polovice 19. stoljeća, glavni trgovački putovi između žitnica Slavonije i luka Hrvatskoga primorja. Na povijesne ceste koje su povezivale Karlovac s Jadranom podsjećaju kameni spomenici na "kružnim tokovima" Korza i Dubovca. Miljokaz na Korzu postavljen je pri gradnji Jozefine (završena je 1779.), a obelisk na Dubovcu 2005. godine na spoju Karoline (1728.) i Lujzijane (1811.).

Uz Hrvate, prvi žitelji Karlovca, časnici i vojnici, bili su Slovenci, Austrijanci i Nijemci. Kasnije se doseljavaju Srbi, Židovi, Česi, Talijani, Mađari, Rusi... posebice trgovci, obrtnici, inženjeri, profesori i umjetnici. Karlovac postaje "Europa u malom", a šarenilo stanovništva oblikuje poseban rječnik karlovačkog "urbanog plemena". U gradu na razmeđu kultura i gastronombska je ponuda skladna mješavina raznolikih kulinarskih stilova.

Danas je Karlovac otvoren prema Europi suvremenim prometnicama, ali i prepoznatljivim kulturnim događanjima. Istim se Karlovački dani piva, Etno jazz & jazz festival Četiri rijeke, Filmska revija mladeži i Four River Film Festival, Međunarodna smotra folklora, Zimska likovna kolonija - ZILIK, Festival dobre zabave ArtiKA... Medu vjernicima poznat je po susretima u Nacionalnom svetištu svetog Josipa i marijanskom svetištu u Kamenskom.

Glažbenici

Salonjsko
koloto

KARLOVAC grad povijesti i kulture

KARLOVAC

Franjevački
samostan i
koncert u crkvi
Presvetog
Trojstva

Tragovi obitavanja ljudi na prostoru Karlovca sežu u 3. tisućljeće prije Krista. Branič-kula srednjovjekovne gradine Dubovac, podignute u 12. stoljeću na mjestu pretpovijesnog naselja, danas je vidikovac s izložbenim postavom. Podno Dubovca ističe se suvremeno zdanje Nacionalnog svetišta svetog Josipa.

Na prvom poznatom građevinskom nacrtu Karlovca ovjekovječen je početak njegove izgradnje, 13. srpnja 1579. Nazvan je po nadvojvodi Karlu II. Habsburškom koji je poticao gradnju, a utemeljen je kao zvjezdolika utvrda. Na utvrdi - Zvijezdu - sa središnjim trgom i pravilnom mrežom ulica, podsjećaju opkopi oko bedema, od 19. stoljeća preuređeni u parkove.

Obrambenu je zadaću Karlovac ispunio - nije pao u ruke Osmanlijama. U posljednjem ratu neprijateljska je sila zaustavljena u predstraži grada, Turnju. Na poprištu najvećih borbi, kojima je obranjen Karlovac, od 2002. godine postavljena je jedinstvena zbirka naoružanja Domovinskog rata u Hrvatskoj koju je razgledalo sto tisuća posjetitelja.

Ostaci kapele Svetog Josipa.

Izlošci u Gradskom muzeju

Usljed razvoja trgovine i obrta grad već od 17. stoljeća prerasta tvrđavu. Naredna dva stoljeća doživljava "zlatno doba" gospodarskog uzleta, a povlasticu slobodnoga kraljevskog grada stječe 1781. godine.

Najstarija nevojna građevina u renesansno-baroknoj Zvijezdi je crkva Presvetog Trojstva koja s franjevačkim samostanom čini arhitektonsku cjelinu; nacionalni spomenik kulture. U samostanu je vrijedna zbirka sakralne umjetnosti. U obližnjem Kamenskom je pavlinski samostan s crkvom Svetе Mariјe Snježне, osnovan 1404. godine.

Karlovčani se diče najstarijom glazbenom školom u Hrvatskoj (1804.), Prvim hrvatskim pjevačkim društvom "Zora" (1858.), banom i književnikom Ivanom Mažuranićem koji je najvažnija djela napisao u Karlovcu, najboljim hrvatskim slikarom 19. stoljeća Vjekoslavom Karasom, slavnim znanstvenikom Nikolom Teslom koji je maturirao u Gimnaziji na Rakovcu...

Danas su središta raznovrsnog kulturnog života kazalište "Zorin dom", knjižnica "Ivan Goran Kovačić", galerija "Vjekoslav Karas"..., ali i prostori udruga građana kao što su MUZA i centri za mlade u Grabriku i na Gazi.

Karlovačka Zvijezda i Orlica – povijesne obrambene utvrde

Zbirka naoružanja Domovinskog rata na Turnju

Karlovacka Zvijezda optočena zelenilom.

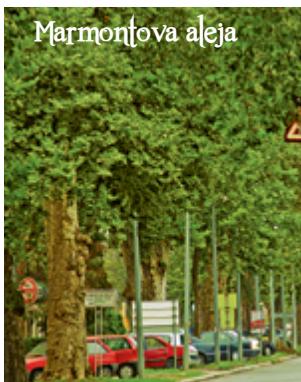
Rascvale magnolije u Modrušanovom parku.

Dječje igraлиште na Vunskom polju.

Pauč u Vrbanicevom perivoju.

Marmontova aleja

Križni put na Dubovcu

Cvjetna pročelja

Razgovori ugodni

grad parkova

U odnosu na urbanu površinu, Karlovac ima najveći udio parkova među gradovima Hrvatske. Prvi nasadi vezani su uz uređenje karlovačke tvrđave, a spominju se 1752. godine. Dvoredi uz nekadašnje tvrđavske grabe (šančeve) čine "zeleni bedem" stare gradske jezgre koji čuva njezin izvorni zvjezdoliki renesansni izgled.

Najstarija sačuvana hortikultura površina je Marmontova aleja na Dubovcu. Ovaj spomenik parkovne arhitekture potječe iz 1809. godine kad je uz cestu Lujzijanu posađeno 112 stabala javorolisnih platana. Dvored je nazvan po Napoleonovom maršalu i upravitelju Ilirskih pokrajina Augustu Marmantu. Aleju danas čini 101 stablo, od čega 36 prvobitnih - dvjestogodišnjih - platana koje u promjeru dosežu preko metra i pol, a u visini 33 metra.

Društvo za uljepšavanje grada, koje je djelovalo od 1886. do 1907. godine, odnjegovalo je brojne drvorede i parkove koji su i danas ures Karlovca. Istoči se peterored divljih kestena uzduž Šetališta dr. Franje Tuđmana (popularne Promenade) koje se proteže od "kralježnice" grada, Radićeve ulice, do Gradskog kazališta "Zorin dom". Posebnu čar šetališma pruža u jesen kad ga prekriva sag satkan od raznbojnoga jesenskog lišća.

Predivnu oazu zelenila čini Vrbanićev perivoj uz Koranu koji se uređuje od 1895. godine. Perivoj je zaštićen kao spomenik vrtne arhitekture, a njegove sjenovite staze i klupe omiljeno su šetalište i odmorište. Daleko nije ni Vunsko polje s novouređenim igralištem, koje je okupljalište djece, koja nesputano uživaju u igri i zelenilu.

U blizini Vrbanićevog perivoja, Šumarske škole i zgrade Hrvatskih šuma od 1986. godine uređuje se Arboretum, dendrološki park prirode s više od 1000 sadnica stabala i ukrasnog grmlja. Modrušanov park pokraj kina Edison zasađen je između dva svjetska rata, a uzdahe u rano proljeće mame rascvjetale magnolije.

Parkovi i cvjetnjaci (preko 80 tisuća cvjetova) baština su koju Karlovčani s ponosom, znalački i brižno njeguju, a da u njima uživaju i drugi svjedoče brojne nagrade, među kojima se ističe "Zeleni cvijet" Hrvatske turističke zajednice za najuređeniji grad kontinentalne Hrvatske u 2010. godini.

Ugostiteljska terasa u sjeni stogodišnjih stabala.

Arboretum

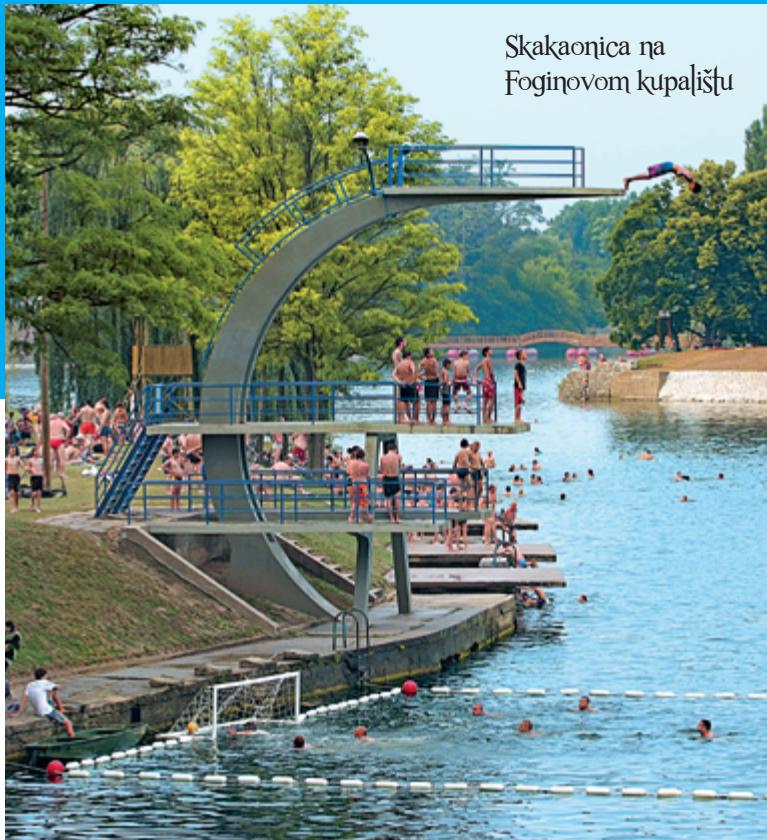
Šetnica uz Kupu

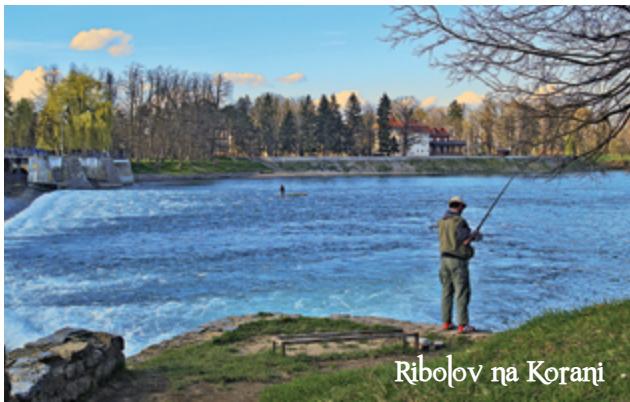
četiri rijeke jedan grad

Karlovac je nadahnut rijekama, njihovom ljepotom, snagom i kulturno-povijesnim naslijeđem koje im dotiče obale. Na obalama Kupe i Korane odigrali su se najvažniji događaji gradske povijesti, a danas su one pozornice pučkih priredaba i umjetničkih predstava.

Razlog za smještaj Karlovca u sutok Kupe i Korane bio je vojno-strateški. Prostorno se šireći, grad je obuhvatio tok još dviju rijeka, Mrežnice i Dobre, stoga je Karlovac i grad brojnih mostova; u središtu grada ih je sedam, a u predgrađima još toliko. Najpremoštenija je najveća rijeka, Kupa, kojom je sve do druge polovice 19. stoljeća "tekla" glavnina žitne trgovine k Hrvatskome primorju.

Od tada Karlovačani su više vezani uz Koranu koja je ljeti zagrijana na 24 Celzijeva stupnja ili više. Ljekovitost i uzrečicu "Korana jača snagu muževa i krijeći žensku ljepotu" potvrdila je analiza još 1870. godine. Već su tada koranske plaže bile omiljena kupališta, a u hotelu, otvorenom uz Gradsко kupalište 1897. godine, gostovale su i "kraljevske glave". Hrvatska turistička zajednica proglašila je Fuginovo kupalište najljepšom riječnom plažom u Hrvatskoj u 2011. godini.

Ribolov na Korani

S plaže u Riječno kino.

Stari čamci na Korani

Zelenja dolina Dobre

Veslači na Kupi

Ljetne radošti na Korani

Kupalište na Mrežnici

Mosťovi na Korani

Rođendanski bal

Međunarodni festival folklora

Ivanjski kriješovi na Kupi

Karlovac - zeleno
srce Hrvatske

Filmski festival

KARLOVAC grad događanja

Srednjovjekovna gradina Dubovac povrh Karlovca u svibnju je savršena kulisa Sajmu vlastelinstva, priredbe kojom se živopisno oživljava sajamsko okupljanje žitelja Plemenite općine Dubovac iz 16. stoljeća. Sajam, koji se održava od 2005. godine, vraća okružje i duh renesansnog života, ali i bitaka s Osmanlijama. Poseban je doživljaj zaplesati s dubovačkom vlastelom, ili pak pod krvnikovom sjekiroviti "smaknut".

Uoči Ivana, 23. lipnja, tisuće ljudi željno čeka nizvodno od Kupskog mosta paljenje dvaju velikih ivanjskih kriješova. Karlovac je jedini grad u Hrvatskoj koji stoljećima njeguje običaj obrednog paljenja vatri koje najavljuju ljeto; najstariji zapis je iz 1779. godine. Kriješ se palio uz Kupu na Gazi, a od 19. stoljeća i na suprotnoj obali, na Baniji. Te se dvije četvrti nadmeću u veličini i ljepoti kriješa, raskoši vatrometa i bogatstvu priredbi.

U povodu Dana grada, 13. srpnja, Karlovac je domaćin Međunarodnog festivala folklora koji okuplja ansamble iz čitavog svijeta. Sedmodnevni festival održava se od 1998. godine, a uvršten je u program CIOFF-a pod okriljem UNESCO-a. Festival otvara svečana povorka i nastup sudionika na igralištu Šanac.

Unazad dvije godine, na sam rođendan Karlovca, središnji trg u povjesnoj jezgri, Zvjezdzi, svečana je pozornica rođendanskog bala. U čast voljenoga grada, u taktu valcera, zapleše onoliko parova koliko je svjećica na njegovoj rođendanskoj torti.

Karlovcem krajem ljeta obilato teče i peta rijeka, rijeka piva. Karlovački dani piva održavaju se od 1984. godine i najveća su pivarska priredba u Hrvatskoj. Tijekom deset dana posjeti ih preko 150 tisuća ljubitelja piva. Najavljuje ih povorka gradskim ulicama predvođena zapregom s pivskim bačvama. Tijekom priredbe živi mali grad zabave uz brojne programe, obrtnički sajam, izbor odličnog piva i omiljene karlovačke perece.

Od 2007. godine u rujnu je Karlovac domaćin Filmske revije mladeži koja godinu kasnije dobiva međunarodno obilježje pokretanjem Four River Film Festivala. "Festival u žutom" pruža priliku filmoljupcima za uživanje u ponajboljim srednjoškolskim filmovima.

Omiljeni
karlovački
pereci

Jahanje u parkovima.

Biciklistički predah uz čitanje.

Najljepše su duge šetnje!

Tračna plaža na Foginovom kupalištu.

Trampolina na Korani

Plivački maraton na Kupi.

Suvremeno vježbalište za sve generacije.

Ribolov na Korani

KARLOVAC grad aktivnog odmora

Uz kulturno-povijesne znamenitosti Karlovca i obale rijeka, te kroz stoljetne parkove i šumovito pobrđe, vode brojne ugodne šetnice. Najljepše je šetati, ili pak rolati se, kroz dvorede oko starogradske jezgre Zvijeze te Arboretum i Vrbanićev perivoj uz Koranu. Užitak su i šetnje od Kupe do gradine Dubovac, kao i do vile Anzić na Borlinu, ušća Korane u Kupu kod Vodostaja...

Poučna staza Kozjača vodi istoimenom prigradskom šumom, a planinarske i staze za nordijsko hodanje jugozapadnim pobrđem, od Martinšćaka i Vinice, preko Kalvarije i sve do Zadobara. Planinarski domovi na Vinici, Kalvariji i u Priselicima otvoreni su u pravilu vikendom, od proljeća do jeseni.

Karlovac i okolica nude stotinjak kilometara biciklističkih ruta. Grad je premrežen biciklističkim stazama, a biciklom se, vozeći uglavnom lokalnim cestama, mogu obići i stari gradovi (Dubovac, Novigrad na Dobri...), kurije, samostani (Kamensko, Svetice) i crkve. Rute većinom nisu prezahtjevne, a slijede riječne doline, obale ribnjaka, proplanke Vučjaka, Zadobara...

Oaze rekreativnog i terapijskog jahanja u Karlovcu su livade uz Koranu na Gazi, uz aktivnosti Konjičkog kluba Karlovac, te imanje Konjičkog kluba Fany u Vukmaničkom Cerovcu. Karlovac je i među najprivlačnijim ribolovnim odredištima u Hrvatskoj. O zaštitni voda četiriju rijeka, potoka i ribnjaka Šumbar te ribiškom fonda skrbi Klub športskih ribolovaca Korana. Bogatstvo čistih voda nagrađeno je velikim brojem ribiških vrsta.

Osim što je užitak zaplivati u vodama karlovačkih rijeka, najveća kupališta ljeti nude i druge izazove aktivnog odmora i zabave. Ponudom se ističe prva registrirana i najbolja riječna plaža u Hrvatskoj, Foginovo kupalište na Korani. Tu se mogu zaigrati vaterpolo, picigin, odbojka na pijesku... Omiljeno je suvremeno rekreativno vježbalište, a mladi uživaju i na trampolinu.

Glavne gradske znamenitosti dostupne su šetnicama i osobama s invaliditetom, a prilagođena kosina i dizalo daju im mogućnost da u vrućim ljetnim mjesecima uživaju u čarima Korane na Foginovom kupalištu.

Aktivni od malih nogu.

Rođama kroz park.

Karlovački dani piva

KARLOVAC grad za uživanje

Za Karlovac se zna reći da je: *grad po mjeri ljudi*. Niti prevelik, niti premalen, bogat starinama, a otvoren suvremenome, prožet kulturom i ispunjen zelenilom i rijekama, blizak metropoli Zagrebu, a ujedno nadomak mora... savršeno je mjesto za skladan život i stvaralaštvo.

Takav grad ugodan je za sve: za djecu i mlade, obitelji, ljude starije životne dobi, ali i one s posebnim životnim potrebama. Karlovac je i grad koji je otvoren znanju, a to naročito prepoznaju i cijene mladi ljudi koji se u njega dolaze školovati. Danas Veleučilište obrazuje gotovo dvije tisuće studenata, a privlačne programe nude i srednje škole.

Mladi sve više udahnuju živost u povjesnu jezgru grada – Zvijezdu. Tu su posljednjih desetak godina, nakon prenamjene i obnove vojarni, otvorene obrazovne ustanove koje zrače duhom novog doba. Mladi daju i sve snažniji pečat kulturnim zbivanjima po kojima Karlovac postaje nadaleko poznat i prepoznatljiv. Takvo je događanje 2011. godine bilo "Riječno kino", ljetno kino na Foginovom kupalištu koje je oduševilo brojne gledatelje.

Nekoć velika vojna posada, a potom i žitna trgovina i bogati sajmovi pridonijeli su otvaranju čuvenih karlovačkih gostionica i kavana. Od 19. stoljeća do danas tradiciju društvenog života, od ranog jutra do kasnih noćnih sati, uz čašu piva ili vina ili pak šalicu kave, nastavljaju brojni kafići, barovi i noćni klubovi.

Omiljena okupljačta su Papa's bar, Kazališna kavana "Zorin dom", Cohiba, Crni mačak, Mods, River Pub, D Klub, Slap, ZUM... Od ranog proljeća do kasne jeseni gosti uživaju na terasama ugostiteljskih radnji, posebice onih u sjeni parkovnih stabala i uz mirne obale rijeke. Prava je blagodat družiti se uz voljeno piće i opuštati u skladnom okruženju, a tamo gdje je u ponudi i hrana, i guščati u ukusnim obrocima.

Vrhunski pripremljena jela pronaći ćete u starogradskim restoranima i zalogajnicama, ali i u suvremeno dizajniranim restoranima i pizzerijama. Tu su restorani Pod starimi krovovi, Kvaka, Mirna..., pizzerije Tiffany, Rialto... pivnica Pod Švarčom... Nude se i vegetarijanska jela, a na dobrom glasu su i slastičarnice.

KARLOVAC

Sajam vlastelinstva

„Ježeva kućica“ u Gradskom kazalištu Zorin dom.

Fišijada – najjecanje u pripremi ribljeg paprikaša.

Jedan od karlovačkih kafića.

Parkovi su idealno mjesto za opuštanje.

Four River Film Festival

Vidimo se u Karlovcu...

GRAD KARLOVAC
BANJAVČIĆEVA 9
47 000 KARLOVAC
T: +385 (0)47 628 111
F: +385 (0)47 628 134
www.karlovac.hr

Turistička zajednica grada Karlovca
Ulica Petra Zrinskog 3
47 000 Karlovac
T: +385 (0)47 615 115
F: +385 (0)47 600 602
www.karlovac-touristinfo.hr

Izdavač: Grad Karlovac. Za izdavača: gradonačelnik Damir Jelić, prof. Glavna urednica: dogradonačelnica Marina Kolaković, dipl. oec. Urednica-koordinatorica: Andrea Vrbanek, dipl. ing. Urednički kolegiji: Andreja Barberić oec., Biserka Cukina Tropčić, dipl. oec., mr. sc. Marina Grčić, Ljubica Tržok, dipl. oec., Vesna Vinovrški, dipl. oec., Gradski muzej Karlovac, Turistička zajednica grada Karlovca. Autor teksta: Goran Majetić. Lektura i korektura: Matija Dreven, prof. Autori fotografija: Oliver Budimir, Igor Čepurkovski, Robert Fajt, Marina Kosina, Miroslav Leš, Dinko Neskusil, Dragica Petrović, Branko Rožman, Filip Trezner. Izvori fotografija: Foto arhive Grada Karlovca, Karlovačke županije, Turističke zajednice grada Karlovca, Gradskog muzeja Karlovac i Karlovačkog tjednika. Dizajn i priprema za tisak: ADU d.o.o. ©2011. Tisk: INTERGRAFIKA-TTŽ d.o.o. Naklada: 6000 primjeraka. Karlovac, 2011.